

Förslag till beslut om skyltning, vård och förvaltning av de judiska begravningsplatserna på Kungsholmen

På Kungsholmen finns två judiska begravningsplatser, båda med stark historisk betydelse för det judiska livet i Stockholm. Det var Aaron Isaac, Sveriges förste judiske invandrare med kungligt tillstånd att slå sig ned i landet, som 1787 grundade den första organiserade judiska församlingen i Stockholm.

Under denna tid var Kungsholmen knappt bebyggd. Gatunätverket med byggnader bredde ut sig i den östligaste delen kring Kungsbrogatan och kring Hantverkargatan. Övriga delar av holmen utgjordes av landsbygd med några större gårdar och tidiga industrifastigheter.

Del av karta över Stockholm från 1805.

Med detta sagt så är de judiska begravningsplatserna en del av Kungsholmens tidiga historia och förtjänar av minst två skäl att uppmärksammas. De vittnar om de första spåren av den svenska judiska historien och är även ett minnesmärke för Kungsholmens äldsta urbana historia.

Majoriteten föreslår att begravningsplatserna skyltas med rik information om att historiskt sett var Sverige ett land med en starkt luthersk enhetskyrka, där andra religioner var förbjudna eller kraftigt

begränsade. Gradvis infördes dock lagändringar som möjliggjorde religionsfrihet för olika grupper och begravningsplatserna utgör således också minnesmärken för religionsfriheten.

Judiska minnesmärken i stadsrummet kan utsättas för skadegörelse och platserna är idag inte särskilt väl vårdade och omhändertagna. Det är i såväl judiska församlingens intresse som Kungsholmens stadsdelsförvaltnings intresse att på ett respektfullt vis vårda och förvalta begravningsplatserna.

Den första judiska begravningsplatsen, **Aronsberg**, anlades 1776 vid nuvarande Alströmergatan 47 på Kungsholmen och fick sitt namn efter Aaron Isaac. Elva år senare, 1787, anlades ytterligare en judisk begravningsplats, **Kronoberg**, i Kronobergsparken, också på Kungsholmen.

Vi vill med upplysningsskyltar visa på Sveriges och Kungsholmens historia. Texten på skylten bör tas fram i samråd med Judiska församlingen eller judiska museet.

Förslag till Beslut:

- Att uppdra åt förvaltningen att i samråd med Judiska församlingen eller judiska museet ta fram text till informationsskyltar, skapa skyltar och montera dessa i nära anslutning till begravningsplatserna.
- Att undersöka former för samarbete med judiska församlingen avseende skötsel och förvaltning av skyltar och gravplatserna.